



POLÍTICA

Mascletada socialista

La visita fallera del secretari general del PSOE, Pedro Sánchez, ha evidenciat la fredor que presideix la seua relació amb Ximo Puig, qui està convençut que l'andalusina Susana Díaz seria la millor candidata en cas d'una repetició dels comicis. La setmana vinent, de fet, podria anunciar que opta a liderar el partit.

Reportatge de Víctor Maceda



PUIG, EN SEGON PLA. El president de la Generalitat Valenciana, Ximo Puig, darrere de Pedro Sánchez i de la vice-presidenta, Mónica Oltra, presenciant una mascletada durant la visita del secretari general del PSOE a les Falles.

D'una banda, Sánchez provava de guanyar temps. Pretenia que Mariano Rajoy s'estavellara contra la realitat, i després de la investidura presumptament fallida, intentar-ho ell. D'altra banda, plenament conscient que no controla el PSOE, el seu anunci en clau interna era un *crochet* a Susana Díaz, la lideressa andalusa, que de bracet d'uns altres barons territorials, va encimbellar Sánchez com qui lloga un traster on deixar els mobles abans no haja de completar la mudança.

Una mudança que Susana Díaz pretenia fer del palau de San Telmo de Sevilla –on hi ha la seu de la Junta d'Andalusia– al carrer de Ferraz de Madrid, on hi ha la seu socialista federal. Díaz percebia Sánchez com un home de palla, una cara amable que distrauria el personal mentre ella es preparava per fer el salt a la política estatal.

En aquest sentit, Ximo Puig, el president valencià, és un dels homes forts del partit que ha animat més Susana Díaz. Tots dos mantenen una relació molt estreta amb José Luis Rodríguez Zapatero, que sempre ha desconfiat de Sánchez. Potser per això, mentre Oltra emfatitzava que Sánchez ho tenia tot de cara per presidir un govern d'esquerres, Puig es mostrava incrèdul:

—Els números no donen. No donen.

D'alguna manera, Sánchez s'ha enamorat d'Oltra. I ho diu públicament: "Ja m'agradaria que Pablo Iglesias fóra Mónica Oltra en actitud, en obertura, en predisposició...", va confessar el 7 de març. Aquesta mateixa frase, Pedro Sánchez podria haver-la pronunciada substituïnt el nom d'Iglesias pel de Puig, perquè troba a faltar el seu suport.

La visita a les Falles d'enguany n'ha evidenciat el distanciament. Sánchez va acudir-hi amb la dona i les filles, s'hi va estar tres dies –de divendres a diumenge– i només va veure Puig unes quantes hores. Les estrictament necessàries.

Divendres va visitar un parell de monuments fallers, va presenciar la mascletada des de la balconada de l'Ajuntament

i va reunir-se de manera breu amb Oltra, Joan Baldoví –diputat de Compromís al Congrés–, Puig i l'alcalde Joan Ribó. Els dos últims, però, més aviat com a convidats de pedra.

La convocatòria va partir del gabinet de Pedro Sánchez, que la setmana anterior s'havia entrevistat a Galícia amb l'alcalde de la Corunya, Xulio Ferreiro, i a Barcelona amb el president català, Carles Puigdemont. La inclusió a l'agenda d'una cimera amb Compromís semblava molt escaient en una conjuntura com l'actual, en què el secretari general socialista busca atreure el suport dels quatre diputats de Compromís i els dos d'IU. Si ambdues forces se sumen a l'entesa del PSOE amb Ciutadans, els 65 diputats de Podem ho tindrien molt difícil per votar-hi en contra. Fins el 2 de maig tot sembla possible.

Sánchez va invitar Puig a l'entrevista després que ja l'haguera pactada amb Oltra. No podia ser que l'alcalde Ribó hi fóra i el president no. Sánchez no li va consultar a ell la conveniència de mantenir la trobada, sinó al diputat José Luis Ábalos, secretari provincial del partit a València enfrontat a Puig pel suport que li ha ofert a Sánchez. Des d'aquesta legislatura, Ábalos és secretari adjunt del grup socialista al Congrés, un premi per la confiança demostrada.

El nucli dur de Sánchez li havia recomanat de dur-la a terme. "No pots anar a València, passar tres dies de festa i no parlar amb Compromís", van dir-li. Amb Puig, no hi comptaven. Com si no existira. Com si no presidira la Generalitat Valenciana.

"Des del comitè federal del 30 de gener, la relació entre els dos és nul·la. L'actitud de Ximo en el procés negociador podria resumir-se en una frase: 'Ni una mala paraula ni una bona acció'", comenta una persona de l'entorn de Sánchez. "La relació és tan freda que a Compromís, quan volen parlar amb algú de Ferraz, no saben a qui han d'adreçar-se perquè faça de mitjancer. La situació està molt enrarida".

Si algú ha confiat en les possibilitats de Pedro Sánchez de resultar investit president del Govern espanyol, aquesta persona es diu Mónica Oltra. Des que el 20 de desembre passat es van conèixer els resultats de les eleccions, la vice-presidenta del Consell no s'està d'afirmar que Sánchez ha de ser el pròxim inquilí de La Moncloa. Per això, quan l'endemà dels comicis ell va anunciar amb solemnitat que es presentaria a la reelecció com a secretari general del PSOE, Oltra se'n va fer creus.

—Però què fa? Com pot eixir a dir que aspira a ser secretari general i prou? En què pensa aquest xic?

LA CÍMERA. Pedro Sánchez va aprofitar la seua visita a les Falles per entrevistar-se amb Mónica Oltra. Puig va sumar-se com a president i secretari general del PSPV-PSOE a la reunió, que va tenir lloc a l'Ajuntament i no a la Generalitat, on Puig sí que va reunir-se amb Albert Rivera.

→ Entre l'aristocràcia del PSPV-PSOE, i més enllà d'Ábalos, únicament l'alcalde d'Alacant, Gabriel Echávarri, i el president de la Diputació de València, Jorge Rodríguez, s'han manifestat favorables a Sánchez en tot aquest procés. L'últim, de fet, se n'ha posicionat del seu costat sense l'entusiasme que sí que ha exhibit Echávarri, que fins i tot ha sonat com a possible ministre, una opció que ell s'ha afanyat a descartar per complet. Això sí, va desplaçar-se a València per acompanyar Sánchez a la seua visita fallera.

Els ponts que encara uneixen Puig i Sánchez i que podrien facilitar un acostament són Joan Lerma i Carmen Montón, que són molt propers al president valencià i ocupen una posició institucional rellevant. Lerma és vice-president del Senat, i Montón, consellera de Sanitat, forma part de l'executiva federal. N'és la secretària d'igualtat.

Puig també integra l'executiva, en el seu cas com a secretari de reformes democràtiques, però la seua presència a les reunions és ocasional. Les responsabilitats presidencials l'ocupen massa temps com per poder dedicar-li tanta atenció al partit. Val a dir que, a més, conserva la secretaria general del PSPV, que previsiblement aspirarà a renovar en el pròxim congrés nacional.

"En política, res no és irreconciliable", explica una font coneguda de les intrigues socialistes, "i de segur que la relació milloraria si Pedro fóra investit president". De fet, aquesta sembla l'única opció que millore, perquè si no se'n surt, Sánchez ho tindrà molt difícil per repetir com a aspirant a la presidència.

"Si hi ha repetició de les eleccions, Pedro no en serà el candidat", rebla amb fermesa una persona amb molt de pes al socialisme valencià. "Pagarà la seua banalitat, la seua capacitat de dir alhora una cosa i la contrària... A més, ha estat deslleial amb alguns companys", comenta aquesta font en referència a la defenestració de Tomás Gómez com a líder del socialisme madrileny. Una defenestració amb acusacions de corrupció.



EL TEMPS

"A Pedro li han perdut les presses per fer-se amb el control del partit. Va embarcar-se en una investidura fallida amb la intenció de perpetuar-se a la secretaria general, una manera d'actuar bastant irresponsable", afirma un altre detractor de Sánchez al si del PSPV. "Caldria esbrinar si realment paga la pena governar amb tanta feblesa, ara que la Unió Europea obligarà Espanya a estalviar entre 6.000 i 10.000 milions d'euros addicionals... Volem acabar com Tsipras, decebent tothom? Podem està disposat a afegir-s'hi, en aquestes circumstàncies?", es pregunta. "Com pot ser que Pedro qualifiqui d'històric el nostre resultat del 20D? Va ser històricament dolent!"

La reunió

Les fonts consultades per aquest setmanari expliquen que la reunió del 17 de març va ser molt poc productiva. Sánchez va exposar de nou el govern "reformista i progressista" que pregonitza, i Oltra, en la seua línia, s'hi va mostrar procliu.

Encara més favorable a l'acord es va expressar Baldoví, qui més va intervenir en nom de Compromís. Baldoví va fer cinc cèntims de les reunions bilaterals mantingudes fins ara al Congrés entre els representants del PSOE i de Compromís. Puig i Ribó, al seu torn, van parlar molt poc. A fora, els esperava el president de les Corts i encara secretari general del Bloc Nacionalista Valencià, Enric Morenó, qui es va definir igualment favorable a investir Sánchez.

Compromís ha reduït totes les reivindicacions a només dues: un sistema de finançament just amb els valencians i un quitament del deute històric, que en part s'efectue amb la condonació dels crèdits del fons de liquiditat autonòmic (FLA) que l'Estat ha fet els darrers anys. Compromís i el PSPV proposen de no retornar-los per començar a compensar el deute acumulat tots els anys d'infr finançament. El Consell l'ha xifrat en més de 16.000 milions.

Tot i que Albert Rivera -en nom de Ciutadans i també de visita fallera a



va mostrar taxativa amb els periodistes que esperaven alguna declaració:

—El secretari general parla quan vol, no quan volen els periodistes!

Al carrer, en canvi, la capacitat d'atracció de Sánchez era notòria. Molts s'hi van voler fotografiar i ell va accedir-hi encantat. Dissabte, va visitar un parell de comissions falleres més –de bracet del seu amic Ábalos, fora de l'agenda oficial– i va presenciar la crema des de la plaça de l'Ajuntament, on estava hospedat. Diumenge, també fora d'agenda, va aprofitar per visitar l'Oceanogràfic amb l'esposa i les filles, i dilluns, de bon matí, ja era a Madrid de tornada.

Els terminis

El PSOE ha convocat el seu congrés federal per al 21 i 22 de maig. El secretari general serà escollit pel vot directe de la militància dues setmanes abans, el dia 8, però el termini de presentació de candidats és molt anterior.

En concret, de l'11 al 15 d'abril. Els 10 dies següents, els aspirants hauran de reunir els avals necessaris, i en ser proclamats, hi haurà una "campanya informativa" de dues setmanes més que precedirà la jornada de votació, que serà estrictament presencial.

El drama de Díaz, en cas que finalment opte a liderar el partit, seria que Sánchez tancara un acord de govern entre l'anunci o presentació oficial de la seua candidatura –que podria tenir lloc entre el 4 i l'11 d'abril– i el 2 de maig, quan s'esgota el termini de formació d'un executiu. Amb Sánchez investit, ella es podria veure obligada a retirar la candidatura, o encara pitjor, a enfrontar-s'hi sabent que les opcions de derrota serien elevades.

Els números que baralla ara com ara li són molt favorables, però. Andalusia podria inclinar la balança del seu favor si hi aconseguira el 80% dels vots de la militància i a les altres 16 federacions obtinguera el 25% dels sufragis. Aquesta hipòtesi explica la importància del socialisme andalús al socialisme espanyol.

Aquells que van demanar la celebració urgent del congrés, ara estan neguitosos. Si el congrés s'haguera fixat pel cap de setmana del 4 i 5 de juny, l'elecció del secretari general s'hauria celebrat després del termini màxim que la legislació concedeix per a la formació de govern. Sánchez, a més, porta al sarró

un sí rotund –del 80%– a la seua aliança amb Ciutadans i ha multiplicat la seua popularitat en tot el temps que ha centrat els focus com a presidenciable.

El 5 d'octubre del 2015, abans de les eleccions espanyoles i durant un esmorzar informatiu celebrat a Madrid, Ximo Puig va asseverar que "tot és revisable", en referència al lideratge de Sánchez. "Carpe diem, tempus fugit", va afegir, però bé que fonts de Presidència insisteixen que en cap moment no pretenia qüestionar el secretari general del PSOE. "Era la cinquena vegada que en aquell esmorzar li preguntaven per la continuïtat de Pedro després de les eleccions... Per això el president va respondre com va respondre: va dir que tot era revisable, fins i tot el seu lideratge al País Valencià".

"Potser Pedro ha millorat la seua imatge, però les enquestes indiquen que no sols no avança, sinó que retrocedim. No ha estat capaç de recuperar vots, cosa que Susana, pel seu caràcter, sí que pot aconseguir", explica un diputat partidari de la lideressa andalusa, que ironitza amb la capacitat de Sánchez de "posar tothom en contra seua: Zapatero, Rubalcaba, Madina, Chacón... Fa l'efecte que no te'n pots refiar. Aquest és el seu principal problema".

"El problema de Ximo és que no pot evitar que se li noten quines són les seues preferències", opina un defensor de Sánchez, "i sembla abduït per Susana". Aquesta font considera que "només el president aragonès, Javier Lambán, el supera en *susanisme*", i traça una línia separadora molt nítida entre ells i els presidents extremeny i asturià, Guillermo Fernández Vara i Javier Fernández, que "estan al costat de Díaz però han temperat molt el seu posicionament". "Pedro li ha donat a Ximo tot allò que ha volgut. Per exemple, llibertat per pactar amb qui considerara oportú", continua aquesta font, "i ell no ha estat lleial amb Pedro".

De la seua banda, el cercle de confiança de Puig li retreu a Sánchez que haja rescatat l'ex-ministre Jordi Sevilla, que no és diputat ni té ascendència al socialisme valencià però que, en canvi, integra la comissió negociadora del partit. "De tot l'equip, és el més contrari a les demandes sobre finançament i deute històric que abandera el PSPV. És com una bomba de rellotgeria allà dins".

Tot plegat sembla una mascletada. Una gran mascletada socialista. •

València- s'ha oposat a aquesta possibilitat perquè "caldrà renunciar a l'atur o a les pensions", l'entrevista que Puig va mantenir amb ell al Palau de la Generalitat la vespra de la reunió Sánchez-Oltra va causar molt bones sensacions en el president del Consell. "Va ser més comprensiu, és coneixedor de la injustícia que pateixen els valencians i té clar que cal posar-hi remei", explica una font de Presidència.

Amb tot, la pompositat de la reunió amb Compromís no va agradar Pedro Sánchez, que havia previst una trobada més íntima. La seua cap de comunicació, Verónica Fumanal, no volia que els fotògrafs immortalitzaren el moment i es

“SI HI HA REPETICIÓ D'ELECCIONS, PEDRO NO SERÀ EL CANDIDAT”, DIU UNA PERSONA AMB PES